

A PONTE

ENTRE O ENSINO MEDIO E A USC

CURSO 2018/2019

GRUPO DE TRABAJO
Persoal do Programa A PONTE
Élida Lareo García
Susana Rodríguez Zas

Servizo de reprografía, edición
e impresión dixital da USC

Agradecementos

**O noso agradecemento as entidades colaboradoras co Programa A PONTE
Concello de Santiago de Compostela e Deputación de A Coruña e Deputación de Lugo**

ÍNDICE

INTRODUCCIÓN

XUNTANZA

CON PERSOAL DIRECTIVO E ORIENTADOR
DE CENTROS DE ENSINO MEDIO DE GALICIA

PROVINCIAS	Instituto de Educación Secundaria (IES)	Centro Público Integrado (CPI)	Centro Privado (CPR)	Centro Integrado de Formación Profesional (CIFP)	Centro Público de Educación y Promoción de Adultos (EPAPU)	Equipo de Orientación Específico (EOE)
A Coruña	35	1	9	2		
Lugo	10					
Ourense	2					
Pontevedra	18		3			
TOTAL	65	1	12	2		

CENTROS ASISTENTES Á REUNIÓN DE DIRECTORES E ORIENTADORES

CURSO 2018-19
DÍA: 26 DE OUTUBRO
HORA: 11:00 h.

CENTROS DA PROVINCIA DA CORUÑA

IES FELIX MURIEL
RIANXO

EQUIPO DE ORIENTACIÓN ESPECÍFICO (EOE)
A CORUÑA

CPR PLURILINÜE SAN PELAYO
SANTIAGO DE COMPOSTELA

IES MONTE NEME
CARBALLO

IES TERRA DE TRASANCOS
NARÓN

IES ARCEBISPO XELMIREZ I
SANTIAGO DE COMPOSTELA

IES DO MILLADOIRO
AMES

IES Nº 1
RIBEIRA

CPR ALCA
AMES

CPR LA SALLE
SANTIAGO DE COMPOSTELA

COLEGIO MANUEL PELETEIRO
SANTIAGO DE COMPOSTELA

IES MAXIMINO ROMERO DE LEMA
BAIO-ZAS

CPR SEMINARIO MENOR DE LA ASUNCIÓN
SANTIAGO DE COMPOSTELA

IES DE BRIÓN
BRIÓN

IES FERNANDO BLANCO
CEE

IES PLURILINGÜE CASTRO DA UZ
AS PONTES DE GARCÍA RODRÍGUEZ

CIFP FERROLTERRA
FERROL

IES AS FONTIÑAS
SANTIAGO DE COMPOSTELA

IES RAFAEL PUGA RAMÓN
A CORUÑA

IES AS INSUAS
MUROS

IES LAMAS DE ABADE
SANTIAGO DE COMPOSTELA

CPR COMPAÑÍA DE MARIA
SANTIAGO DE COMPOSTELA

IES MACIAS O NAMORADO
PADRÓN

CPR PLURILINÜE Nª SEÑORA DEL CARMEN
BETANZOS

IES MARÍA CASARES
OLEIROS

IES CAMPO DE SAN ALBERTO
NOIA

CPI AS REVOLTAS
CABANA DE BERGANTIÑOS

IES ANTONIO FRAGUAS FRAGUAS
SANTIAGO DE COMPOSTELA

IES EDUARDO BLANCO AMOR
CULLEREDO

IES REGO DE TRABE
CULLEREDO

IES MARUXA MALLO
ORDES

IES LAMAS DE CASTELO
CARNOTA

CPR PLURILINGÜESALESIANOS SAN JUAN BOSCO
A CORUÑA

IES RICARDO CARBALLO CALERO
FERROL

IES AS TELLEIRAS
NARÓN

IES PLURILINGÜE ROSALÍA DE CASTRO
SANTIAGO DE COMPOSTELA

IES URBANO LUGRÍS
MALPICA DE BERGANTIÑO

CIFP POLITÉCNICO DE SANTIAGO
SANTIAGO DE COMPOSTELA

IES CAMILO JOSÉ CELA
PADRÓN

IES DE ARZÚA
ARZÚA

IES PPLURILINGÜE FONTEXERÍA
MUROS

IES PORTO DO SON
PORTO DO SON

IES PRAIA DE BARRAÑA
BOIRO

IES POBRA DO CARAMIÑAL
POBRA DO CARAMIÑAL

IES ISAAC DIAZ PARDO
SADA

CPR FOGAR SANTA MARGARIDA
A CORUÑA

IES DAVID BUJÁN
A CORUÑA

IES DE AMES
AMES

CENTROS DA PROVINCIA DE LUGO

IES BECERREÁ
BECERREÁ

IES DE QUIROGA
QUIROGA

IES GREGORIO FERNÁNDEZ
SARRIÁ

IES A PINGUELA
MONFORTE DE LEMOS

IES FRANCISCO DAVIÑA REY
MONFORTE DE LEMOS

IES RIO CABE
MONFORTE DE LEMOS

IES POETA DIAZ CASTRO
GUITIRIZ

IES PEDREGAL DE IRIMA
MEIRA

IES LOIS PEÑA NOVO
VILALBA

IES RIO MIÑO
RÁBADE

CENTROS DA PROVINCIA DE OURENSE

IES XESÚS TABOADA CHIVITE
VERÍN

IES MANUEL CHAMOSO LAMAS
O CARBALLIÑO

CENTROS DA PROVINCIA DE PONTEVEDRA

IES RAMÓN MARÍA ALLER ULLOA
LALÍN

IES ARMANDO COTARELO VALLEDOR
VILAGARCIA DE AROUSA

IES MANUEL GARCÍA BARROS
A ESTRADA

IES RIBEIRO DO LOURO
TORNEIROS - O PORRIÑO

CENTRO DE ENSEÑANZA ESC. ROSALÍA DE CASTRO
VIGO

IES CASTRO ALOBRE
VILAGARCIA DE AROUSA

IES ANTÓN LOSADA DIÉGUEZ
A ESTRADA

IES DE RODEIRA
CANGAS

IES LUIS SEOANE
PONTEVEDRA

IES PLURILINGÜE A PARALAIÁ
MOAÑA

CPR APÓSTOL SANTIAGO
VIGO

IES SANTA IRENE
VIGO

IES CHAN DO MONTE
MARÍN

CPR LOS SAUCES
PONTEVEDRA

IES FRANCISCO ASOREY
CAMBADOS

IES MIGUEL ÁNGEL GONZÁLEZ ESTÉVEZ
VILAGARCÍA

IES LAXEIRO
LALÍN

IES PINTOR COLMEIRO
SILLEDA

IES PLURILINGÜE AQUIS CELENIS
CALDAS DE REIS

IES REPÚBLICA ORIENTAL DO URUGUAI
VIGO

CPR SAGRADO CORAZÓN
PONTEVEDRA

VISITAS
DA USC AOS CENTROS DE
ENSINO MEDIO

PROVINCIAS	Instituto de Educación Secundaria (IES)	Centro Público Integrado (CPI)	Centro Privado (CPR)	Centro Integrado de Formación Profesional (CIFP)	Centro Público de Educación y Promoción de Adultos (EPAPU)	Equipo de Orientación Específico (EOE)	Total
A Coruña	44	2	7				53
Lugo	23	3	3				29
Ourense	11	1	5	2			19
Pontevedra	28		7				35
TOTAL	106	6	22	2			136

JOSÉ MANUEL BLANCO FERNÁNDEZ

IES DE PONTE CALDELAS (Ponte Caldelas – Pontevedra)
IES PINTOR COLMEIRO (Silleda – Pontevedra)
IES XESÚS TABOADA CHIVITE (Verín - Ourense)
CPR PLURILINGÜE MARÍA AUXILIADORA (SALESIANOS) (Ourense)
IES LAURO OLMO (O Barco de Valdeorras – Ourense)
IES RAMÓN MARÍA ULLOA (Lalín – Pontevedra)
IES AUGA DA LAXE GONDOMAR (Pontevedra)
CPR COMPAÑÍA DE MARÍA (Vigo – Pontevedra)
CPR MIRALBA-HIJAS DE JESÚS (Vigo – Pontevedra)
IES CARLOS CASARES (Viana do bolo – Ourense)

MARÍA TERESA FLORES ARIAS

IES MANUEL MURGUÍA (Arteixo – A Coruña)
IES CAMPO DE SAN ALBERTO (Noia – A Coruña)
IES CASTRO ALOBRE (Vilagarcía de Arousa – Pontevedra)
CONCELLO DE A CORUÑA (A Coruña)

VICENTE MORENO DE LAS CUEVAS

IES CAMILO JOSÉ CELA (Padrón – A Coruña)
IES INDALECIO PÉREZ TIZÓN (Tui – Pontevedra)
IES PRIMEIRO DE MARZO (Baiona – Pontevedra)
CPR SANTO TOMÁS (O Porriño – Pontevedra)
IES SALVADOR DE MADARIAGA (A Coruña)
IES EDUARDO PONDAL (Santiago de Compostela – A Coruña)
IES RIBEIRA DO LOURO (Torreiro, O Porriño – Pontevedra)
IES AGRA DE LEBORIS (A Laracha – A Coruña)

PABLO TABOADA ANTELO

CPR PLURILINGÜE BOUZA BREY (Vigo – Pontevedra)
IES TERRA DO XALLAS (Santa Comba - A Coruña)
CPR MARÍA AUXILIADORA SALESIANOS (Vigo - Pontevedra)
CPR ALCA (Ames – A Coruña)

CAROLINA TORRÓN CASAL

IES CHANO PIÑEIRO (Forcarei – Pontevedra)
IES LAXEIRO (Lalín – Pontevedra)
IES ANTÓN LOSADA DIÉGUEZ (A Estrada – Pontevedra)
IES MANUEL GARCÍA BARROS (A Estrada – Pontevedra)
IES DO MILLADOIRO (Ames – A Coruña)
IES PLURILINGÜE EUSEBIO DA GUARDA (A Coruña)
CPR PLURILINGÜE SALESIANOS SAN JUAN BOSCO (A Coruña)
IES MONTE DA VILA (O Grove – Pontevedra)
IES VALLE INCLÁN (Pontevedra)
IES MARCO CAMBALLÓ (Vila de Cruces – Pontevedra)

LUIS MARÍA HERVELLA TORRÓN

LOS SAUCES (Pontevedra)
IES MANUEL CHAMOSO LAMAS (O Carballino – Ourense)
COLEXIO MARISTAS CRISTO REY (A Coruña)
IES AS FONTIÑAS (Santiago de Compostela – A Coruña)
IES DE AMES (Ames – A Coruña)
IES MONTE NEME (Carballo – A Coruña)
IES MARUXA MALLO (Ordes – A Coruña)
IES DE ARZÚA (Arzúa – A Coruña)
IES PRAIA DE BARRAÑA (Boiro – A Coruña)
IES ANTONIO FRAGUAS FRAGUAS (Santiago de Compostela – A Coruña)
IES RAMÓN CABANILLAS (Cambados – Pontevedra)
IES PLURILINGÜE ROSALÍA CASTRO (Santiago de Compostela – A Coruña)
IES DE SAR (Santiago de Compostela – A Coruña)

CELSO RODRÍGUEZ FERNÁNDEZ

IES ALFREDO BRAÑAS (Carballo – A Coruña)
COLEGIO PABLO VI (A Rúa – Ourense)
IES CIDADE DE ANTIOQUÍA (Xinzo de Limia - Ourense)
IES DE SABÓN (Arteixo – A Coruña)
IES O COUTO (Ourense)
IES PLURILINGÜE FONTEXERÍA (Muros – A Coruña)
IES DE CELANOVA (Celanova – Ourense)
CPR SANTO DOMINGO – FESD (A Coruña)

Mª JESÚS GIRALDEZ FERNÁNDEZ

IES CORUXO (Vigo – Pontevedra)
IES ROSAIS 2 (Vigo – Pontevedra)
IES RICARDO CARBALLO CALERO (Ferrol – A Coruña)

CARLOS JAVIER ÁLVAREZ FERNÁNDEZ

IES TERRA DE SONEIRA (Vimianzo - A Coruña)
IES DE CURTIS (Curtis - A Coruña)
IES SAN MAMEDE (Maceda – Ourense)
CPR SEMINARIO MENOR DE LA ASUNCIÓN (Santiago de Compostela - A Coruña)
IES AS TELLEIRAS (Narón - A Coruña)
COLEXIO SAN JOSÉ DE LA GUÍA (Vigo – Pontevedra)
IES A SANGRIÑA (A Guarda – Pontevedra)
IES MIGUEL ÁNGEL GONZÁLEZ ESTÉREZ (Carril, Vilagarcía de Arousa – Pontevedra)
IES SARDIÑEIRA (A Coruña)

PEDRO M^a REY SUÁREZ

IES FRANCISCO ASOREY (Cambados – Pontevedra)
IES ANTÓN ALONSO RÍOS (Tomíño – Pontevedra)
IES ARCEBISPO XELMIREZ I (Santiago de Compostela - A Coruña)
IES MENDIÑO (Redondela – Pontevedra)
IES DAVID BUJAN (Cambre – A Coruña)
IES Nº 1 DE RIBEIRA (Ribeira – A Coruña)
IES ISIDRO PARGA PONDAL (Carballo – A Coruña)
IES DE ALLARIZ (Allariz – Ourense)
IES O RIBEIRO (Ribadavia – Ourense)
IES FERMÍN BOUZA BREY (Vilagarcía de Arousa – Pontevedra)
IES FRANCISCO AGUIAR (Betanzos – A Coruña)
IES DE BRIÓN (Brión – A Coruña)
IES DE VILALONGA (Sanxenxo – Pontevedra)
IES RAFAEL PUGA RAMÓN (A Coruña)

CARLOS HERRERO LATORRE

CPR MARÍA AUXILIADORA (Lugo)
IES MONTE CASTELO (Burela - Lugo)
IES LEIRAS PULPEIRO (Lugo)
IES XOÁN MONTES (Lugo)

JACOBO FEAS VÁZQUEZ

IES RÍO CABE (Monforte de Lemos – Lugo)
IES LUCUS AUGUSTI (Lugo)

FRANCISCO RODRÍGUEZ LESTEGÁS

IES SANXILLAO (Lugo)
CPR DIVINA PASTORA (Ourense)
IES POETA DÍAZ CASTRO (Guitiriz – Lugo)

IZASKUM IBARGUREN ARIZETA

IES XOGRAR AFONSO GÓMEZ (Sarría - Lugo)
IES PEDREGAL DE IRIMIA (Meira - Lugo)
CPI SAN TOMÉ DO CARBALLO (Taboada - Lugo)
IES NOSA SEÑORA DOS OLLOS GRANDES (Lugo)
IES LEIXA (Xornadas OAP - Ferrolterra) (Ferrol – A Coruña)

FRANCISCO JAVIER LÓPEZ GONZÁLEZ

IES CABO ORTEGAL (Cariño - A Coruña)
IES BASANTA SILVA (Vilalba - Lugo)
IES FERNANDO ESQUÍO (Neda - A Coruña)
IES BREAMO (Pontedeume - A Coruña)
IES ALFOZ-VALADOURO (Alfoz - Lugo)
IES POBRA DO CARAMIÑAL (A Pobra - A Coruña)
CIFP PORTOVELLO (Ourense)
CIFP A FARIXA (Ourense)
IES PLURILÍNGÜE XOSÉ NEIRA VILAS (Perillo, oleiros - A Coruña)
IES DE QUIROGA (Quiroga - Lugo)
CPI UXÍO NOVONEIRA (Pedrafita - Lugo)
CPI POETA UXÍO NOVONEYRA (Seoane do Courel, Lugo)
IES LUCUS AUGUSTI (Lugo)
IES MARQUÉS DE SARGADELOS (San Cibrao, Cervo - Lugo)
IES FERNANDO WIRTZ SUÁREZ (A Coruña)
IES EDUARDO BLANCO AMOR (Culleredo - A Coruña)
IES RAMÓN CAAMAÑO (Muxía – A Coruña)
IES DE CANIDO (Ferrol - A Coruña)
IES LAMAS DE CASTELO (Carnota - A Coruña)
IES FRANCISCO DAVIÑA REY (Monforte de Lemos - Lugo)
IES MARTAGUISELA (O Barco de Valdeorras - Ourense)
IES MARÍA SARMIENTO (Viveiro – Lugo)
IES VILAR PONTE (Viveiro – Lugo)
IES MONTE CASTELO (Burela - Lugo)
CPI DE CERVANTES (Cervantes - Lugo)
CPI DE XANCEDA (Mesía – A Coruña)
CPR SANTA TERESA DE JESÚS (Ourense)
CPI CERNADAS DE CASTRO (Lousame – A Coruña)
IES VAL DO ASMA (Chantada – Lugo)
CPR SAGRADO CORAZÓN DE JESÚS (Ribadeo - Lugo)
CPI ANTONIO FAÍLDE (Cambeo, Coles - Ourense)
IES POETA DÍAZ CASTRO (Guitiriz – Lugo)
CPR FOGAR DE SANTA MARGARIDA (Xorn. Or. Prof.)

ALUMNOS DA USC

CAMPOS ANDIÓN, CRISTIAN

Grao en Enxeñaría de Procesos Químicos Industriais
IES DE BECERREÁ

GARCÍA TORRES, LAURA

Grao en Xeografía e Ordenación do Territorio
IES PONTE CALDELAS

GONZÁLEZ MIGUEZ, ALICIA

Grao en Bioloxía
IES DAVID BUJÁN

GONZÁLEZ MIGUEZ, SARA

Grao en Física
IES DAVID BUJÁN

GUILLÁN ROSALES, MARA

Grao en Linguas e Literaturas Modernas
IES ARMANDO COTARELO VALLEDOR

LAGO RODRÍGUEZ, Alberto

Grao en Historia
IES CASTRO ALOBRE

LÓPEZ ROUCO, ALEJANDRO

Grao en Mestre en Educación Primaria
IES SANTIAGO BASANTA SILVA

LOUZAO ABELLÁS, JAVIER

Grao en Medicina
IES CASTRO ALOBRE

MARTÍNEZ MARTÍNEZ, ÁNGELA

Grao en Biotecnoloxía
IES CABO ORTEGAL

MOLDES PAIS, BELÉN

Grao en Medicina
IES DE BRIÓN

OTERO VÁZQUEZ, ADELA

Grao en Comunicación Audiovisual
IES RAMÓN MARÍA ULLOA

OTERO VIDAL, GABRIEL

Grao en Matemáticas
IES CASTRO ALOBRE

PAIS RAMIRO, LARA

Grao en Medicina
COLEXIO MARISTAS CRISTO REY

PASTUR MOSQUERA, JAVIER

Grao en Filosofía
CPR SANTO DOMINGO

RANCAÑO MÍGUEZ, MIGUEZ

Grao en Lingua e Literatura Galegas
IES MENDIÑO

REY CORES, NOA

Dobre Grao en Química e en Bioloxía
IES ARMANDO COTARELO VALLEDOR

REY DOVAL, BELÉN

Grao en Mestre de Educación Primaria
IES CHANO PIÑEIRO

RODRÍGUEZ IGLESIAS, YOLANDA

Grao en Criminoloxía
IES DO MILLADOIRO

SALGUEIRO BEREIJO, CARLA

Grao en Farmacia
IES CABO ORTEGAL

SALVADO VIGO, ENRIQUE

Grao en Filoloxía Clásica
IES ANTONIO FRAGUAS FRAGUAS

VEGA GONZÁLEZ, RICARDO

Grao en Matemáticas
COLEXIO MARISTAS CRISTO REY

CHARLAS TEMÁTICAS

BERNARDO ADEVA ANDANY

Catedrático de Universidade da Área de Física Atómica, Molecular e Nuclear

Charla “Siguiendo las trazas de los quarks en el LHC: materia y antimateria”

- IES FERNANDO BLANCO (Cee - A Coruña)
- IES A SANGRIÑA (A Guarda – Pontevedra)
- COLEGIO INTERNACIONAL SEK-ATLÁNTICO (Poio – Pontevedra)

LEOVIGILDO ALONSO TARRÍO

Profesor Titular da Área de Álgebra

Charla “Matemáticas belas, matemáticas útiles”

- IES RIO MIÑO (Rábade – Lugo)
- IES POETA DÍAZ CASTRO (Guitiriz – Lugo)
- IES DE BARRO (San Antoniño, Barro- Pontevedra)
- IES FRANCISCO ASOREY (Cambados- Pontevedra)

MARÍA ÁLVAREZ DE LA GRANJA

Profesora Contratada Doutora da Área de Filoloxías Galega e Portuguesa

Charla “Cal ti es, así me dis. Idiosincrasia e universalidade na fraseoloxía galega”

- IES TERRA DO XALLAS (Santa Comba - A Coruña)
- IES CHANO PIÑEIRO (Forcarei – Pontevedra)
- IES PRIMEIRO DE MARZO (Baiona – Pontevedra)
- IES NOSA SEÑORA DOS OLLOS GRANDES (Lugo)
- IES MENDIÑO (Redondela – Pontevedra)

CARLOS AMIANA ARES

Profesor Contratado Doutor da Area de Proxectos de Enxeñaría

Charla “A dirección de proxectos. A transición dende a idea ata a súa representación real.”

- IES MARQUÉS DE SARGADELOS (Cervo – Lugo)

MANUEL ARIAS GÓMEZ

Profesor Asociado de Ciencias da Saúde LOU da Área de Medicina

Charla “Música e Cerebro”

- COLEXIO SEMINARIO MENOR DA ASUNCIÓN (Santiago de Compostela - A Coruña)

JUSTO ARINES PIFERRER

Profesor Contratado Doutor da Área de Optometría

Charla “Xogando coa luz”

- IES «AS INSÚAS» (San Xoán, Serres – Muros, A Coruña)

MARTÍN BARRASA RIOJA

Titular de Universidade da Área Proxectos de Enxeñaría

Charla “Sembrando seguridade”

- CPI DE CASTROVERDE (Castroverde – Lugo)

JOSÉ BENLLIURE ANAYA

Catedrático de Universidade da Área DE Física Atómica, Molecular e Nuclear

Charla “Do infinitamente pequeno ao infinitamene grande”

- IES RIO MIÑO (Rábade – Lugo)
- IES POETA DÍAZ CASTRO (Guitiriz – Lugo)
- IES DE BARRO (San Antoniño, Barro- Pontevedra)
- IES FRANCISCO ASOREY (Cambados- Pontevedra)

MARTÍN BARRASA RIOJA

Profesor Titular da Área de Proxectos de Enxeñaría

Charla “Sembrando seguridade”

- CPI PLURILINGÜE DE CASTROVERDE (Castroverde – Lugo)

LUIS MIGUEL BOTANA LÓPEZ

Catedrático de Universidade da Área de Farmacoloxía

Charla “De onde sae un medicamento?”

- CPR Plurilingüe María Auxiliadora (Ourense)
- IES Nº 1 (Ordes - A Coruña)

ANA ISABEL BOULLÓN AGRELO

Profesora Titular de Universidade da Área de Filoloxías Galega e Portuguesa

Charla: “Por qué nos chamamos así? Os apelidos galegos”

- IES RIO CABE (Monforte de Lemos – Lugo)
- IES LAXIERO (Lalín – Pontevedra)
- COLEGIO PABLO VI (A Rúa – Ourense)

JAVIER BUENO LEMA

Profesor Titular de Universidade da Área de Enxeñaría Agroforestal

Charla “Eu para ser feliz quero un tractor: de como a mecanización agraria alimenta ao mundo”

- CPI Poeta Uxio Novoneyra (Folgo do Caurel – Lugo)
- CPR Plurilingüe María Auxiliadora (Ourense)

ALBERTO JOSÉ BUGARÍN DIZ

Catedrático de Universidade da Área de Ciencia da Computación e Intelixencia Artificial

Charla “Computación evolutiva: un modelo da intelixencia artificial para a resolución de problemas”

Nesta charlas colaboraron investigadores do Grupo de Sistemas Intelixentes (CiTIUS)

· IES PERDOURO (Burela – Lugo)

Colaboradores: José María Alonso Moral

· IES ANTONIO FRAGUAS FRAGUAS (Santiago de Compostela - A Coruña)

Colaboradores: David Chapela de la Campa, Andrea Cascallar Fuentes e Adrián González Sieira

· IES MACÍAS O NAMORADO (Padrón - A Coruña)

Colaboradores: David Chapela de la Campa e Alejandro Catalá Bolos

· IES RICARDO CARBALLO CALERO (Ferrol - A Coruña)

Colaboradores: Manuel Lama Penín e Alejandro Catalá Bolos

· CPR PLURILINGÜE LA SALLE (Santiago de Compostela – A Coruña)

Colaboradores: José María Alonso Moral, Jesús M. Rodríguez Presedo e Adrián González Sieira

· IES DE POIO (Poio – Pontevedra)

Colaboradores: David Chapela de la Campa, Andrea Cascallar Fuentes e Martín Pereira Fariña

· IES RIBEIRA DO LOURO (Torreiros, (O Porriño)-Pontevedra)

Colaboradores: Andrea Cascallar Fuentes e David Chapela de la Campa

· IES FRANCISCO AGUIAR (Betanzos - A Coruña)

Colaboradores: Purificación Cariñena Amigo e Manuel Lama Penín

· COLEGIO INTERNACIONAL SEK-ATLÁNTICO (Poio – Pontevedra)

Colaboradores: Purificación Cariñena Amigo e Andrea Cascallar Fuentes

· IES ESCOLAS PROVAL (Nigrán – Pontevedra)

Colaboradores: Purificación Cariñena Amigo e Alejandro Catalá Bolos

CRISTINA CABALEIRO SOBRINO

Profesora Titular de Universidade da Área de Producción Vexetal

Charla “Pandemias vexetais no século XXI: da couza da pataca ó “ébola” dos olivos”

· CPI PLURILINGÜE DE CASTROVERDE (Castroverde – Lugo)

LUIS CELEIRO ÁLVAREZ

Charla: “Comunica que algo queda. Procesos, ferramentas e aproveitamento da comunicación”

· IES «RAFAEL PUGA RAMÓN» (A Coruña)

· CPR COMPAÑÍA DE MARÍA (Santiago de Compostela - A Coruña)

· CIFP FERROLTERRA (Ferrol-A Coruña)

· IES ARUXA MALLO (Ordes - A Coruña)

· IES CAMPO DE SAN ALBERTO (Noia - A Coruña)

· IES A PINGUELA (Monforte de Lemos – Lugo)

ALBERTO JOSÉ COELHO COTÓN

Profesor Contratado Doutor da Área de Química Orgánica

Charla “Impresión en tres dimensiones (3d): Aplicaciones de una TEcno”

- IES PERDOURO (Burela – Lugo)
- IES ESCOLAS PROVAL (Nigrán – Pontevedra)

Charla “A marabillosa historia do descubrimento de fármacos”

- IES MONTE NEME (Carballo - A Coruña)
- CPI TINO PLURILINGÜE GRANDIO (Guntín – Lugo)
- IES DE POIO (Poio – Pontevedra)
- IES LEIXA (Ferrol - A Coruña)
- IES VALLE INCLÁN (Pontevedra)

OSCAR JAVIER CORDERO SANTAMARÍA

Profesor Titular de Universidade da Área de Bioquímica e Bioloxía Molecular

Charla “Vacinas para o cancro”

- CPI UXÍO NOVONEIRA (Pedrafita do Cebreiro – Lugo)
- CPI AS REVOLTAS (Cabana de Bergantiños - A Coruña)
- IES CAMPO DE SAN ALBERTO (Noia - A Coruña)
- IES XESÚS TABOADA CHIVITE (Verín – Ourense)
- IES AS FONTIÑAS (Santiago de Compostela – A Coruña)

FRANCISCO XOSÉ DUBERT GARCÍA

Profesor Titular de Universidade da Área de Filoloxías Galega e Portuguesa

Charla “Linguas en contacto”

- IES FRANCISCO DAVIÑA REY (Monforte de Lemos – Lugo)
- IES BECERREÁ (Becerreá – Lugo)
- IES PONTEPEDRIÑA (Santiago de Compostela - A Coruña)
- IES AUGA DE LAXE (Gondomar – Pontevedra)

GUMERSINDO FEIJOO COSTA

Catedrático de Universidade da Área de Enxeñaría Química

Charla “Obradoiro de Ecodeseño como elemento clave da economía circular”

- IES AGRA DE RAÍCES (Cee - A Coruña)

PATRICIA FERNÁNDEZ DE TROCONIZ REVUELTA

Profesora Titular da Área de Anatomía e Anatomía Patolóxica Comparada

Charla “Picar en óso”

- IES A PINGUELA (Monforte de Lemos – Lugo)

MELCHOR FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ

Profesor Titular da Área de Fundamentos de Análise Económica

Charla “Credes que ides ter pensións?”

- IES TORRENTE BALLESTER (Pontevedra)

MARÍA TERESA FLORES ARIAS

Profesora Titular de Universidade da Área de Óptica

Charla “Xogando coa luz”

- CPI PLURILINGÜE FONTE DÍAZ (Touro - A Coruña)
- IES AUDIOVISUAL DE VIGO (Vigo-Pontevedra)
- IES CAMILO JOSÉ CELA (Padrón- A Coruña)

FRANCISCO JOSÉ FRAGA LÓPEZ

Profesor Titular de Universidade da Área de Física Aplicada

Charla: “Nanotecnoloxía, ¿realidade ou ficción? ”

- IES AGRA DE RAÍCES (Cee - A coruña)
- CPI PECALAMA (Tordoia - A Coruña)
- Colexio Seminario Menor da Asunción (Santiago de Compostela - A Coruña)
- IES RICARDO CARBALLO CALERO (Ferrol - A Coruña)
- IES POETA DÍAZ CASTRO (Guitiriz – Lugo)
- COLEXIO MARÍA AUXILIADORA (Lugo)
- IES OROSO (Sigüeiro - A Coruña)

ESTELA LETICIA FREIRE PÉREZ

Asociado de Universidade LOU da Area de Didáctica de Expresión Plástica

Charla “Lugares Resistencia. A Humanización de Espazos a través da Educación Artística”

- IES PORTO DO SON (Porto do Son - A Coruña)
- IES ROSALIA DE CASTRO (Santiago de Compostela - A Coruña)
- IES CAMILO JOSÉ CELA (Padrón- A Coruña)

IGNACIO GARCÍA GONZÁLEZ

Profesor Contratado Doutor da Área de Botánica

Charla “A historia escrita nos aneis das árbores”

- IES DE PONTE CALDELAS (Ponte Caldelas – Pontevedra)
- IES CONCEPCIÓN ARENAL (Ferrol-A Coruña)
- CIFP SANTIAGO (Santiago de Compostela – A Coruña)

CARMEN GARCÍA JARES

Profesora Titular de Universidade da Área de Química Analítica

Charla “Contaminantes químicos emerxentes no ambiente doméstico”

- IES MANUEL CHAMOSO LAMAS (O Carballiño – Ourense)

JOSÉ VIRGILIO GARCÍA TRABAZO

Profesor Titular de Universidade da Área de Lingüística Indoeuropea

Charla “Lingüística Indoeuropea: reconstruíndo a prehistoria das nosas linguas e culturas”

- IES UNIVERSIDADE LABORAL (Culleredo-A Coruña)
- IES PINO MANSO (O Porriño – Pontevedra)
- CPI TINO PLURILINGÜE GRANDIO (Guntín – Lugo)
- IES MIGUEL ANGEL GONZÁLEZ ESTÉVEZ (Vilagarcía de Arousa- Pontevedra)
- IES FERNANDO ESQUÍO (Neda - A Coruña)

JUAN MANUEL GARRIDO FERNÁNDEZ

Profesor Titular de Universidade da Área de Enxeñaría Química

Charla “As patentes como ferramenta da innovación”

- CFP FERROLTERRA (Ferrol-A coruña)
- IES 12 DE OUTUBRO (Ourense)
- CFP AS MERCEDES (Lugo)
- IES ILLA DE TAMBO (Marín- Pontevedra)

CONCEPCIÓN GONZÁLEZ BELLO

Profesora Titular de Universidade da Área de Química Orgánica

Charla “A QUÍMICA fronte ao reto das infeccións por SUPER-BACTERIAS”

- IES BECERREÁ (Becerreá – Lugo)
- IES A PINGUELA (Monforte de Lemos – Lugo)
- IES DE SABÓN (Arteixo - A Coruña)
- IES DO MILLADOIRO (O Milladoiro, Ames - A Coruña)
- IES LEIXA (Ferrol-A Coruña)
- IES VALLE INCLÁN (Pontevedra)

MIGUEL GONZÁLEZ BLANCO

Investigador Ramón y Cajal da Área de Bioquímica e Bioloxía Molecular

Charla “Edición xénica: un thriller molecular sobre sexo, infidelidade e corrupción”

- IES PLURILINGÜE FONTEXERÍA (Muros - A Coruña)
- IES MANUEL CHAMOSO LAMAS (O Carballiño – Ourense)
- IES PONTEPEDRIÑA (Santiago de Compostela - A Coruña)
- IES A PINGUELA (Monforte de Lemos – Lugo)

Charla “As normas de seguridade para xogar con tesoiras moleculares”

- IES PONTEPEDRIÑA (Santiago de Compostela - A Coruña)
- IES JOHAN CARBALLEIRA (Pontevedra)

MIGUEL ÁNGEL GONZÁLEZ GARCÍA

Profesor Titular de Universidade da Área de Enxeñaría Agroforestal

Charla “Ledes : luces e sombras”

- ISIDRO PARGA PONGAL (Carballo – A Coruña)

GRUPO DE FÍSICA NUCLEAR (Pendiente de confirmar las charlas de este curso)

HÉCTOR ÁLVAREZ POL

Profesor Titular de Universidade da Área de Física Atómica, Molecular e Nuclear

Charla “Do corazón da materia ao interior das estrelas»

- CPI PLURILINGÜE FONTE DÍAZ (Touro - A Coruña)

MANUEL CAAMAÑO FRESCO

Investigador Ramón y Cajal da Área de Física Atómica, Molecular e Nuclear

Charla “Impacto social e tecnolóxico da investigación en física nuclear”

- IES DE QUIROGA (Quiroga – Lugo)

Charla “Física nuclear e enerxía”

- IES CHAN DO MONTE (Marín- Pontevedra)

GRUPO DE INNOVACIÓN DOCENTE EN FÍSICA FISTERRA

RAUL DE LA FUENTE CARBALLO

Profesor Titular de Universidade da Área de Óptica

Charla “A luz, esa cousa que non pesa e que sempre está viaxando”

- IES AUDIOVISUAL DE VIGO (Vigo –Pontevedra)
- CPR NTRA. SRA. DA ASUNCION (Sarriá- Lugo)

FRANCISCO GUTIÁN RIVERA

Profesor Titular de Universidade da Área de Edafoloxía e Química Agrícola

Charla “Os materiais. Por qué os adoro”

- IES TERRA DO XALLAS (Santa Comba - A Coruña)
- CFP POLITÉCNICO DE SANTIAGO (Santiago de Compostela - A Coruña)
- IES A SARDIÑEIRA (A Coruña)
- IES A PINGUELA (Monforte de Lemos – Lugo)

JOSÉ RAMÓN LEIS FIDALGO

Catedrático de Universidade da Área de Química Física

Charla “Moléculas en acción”

- IES RIO MIÑO (Rábade – Lugo)
- IES NOSA SEÑORA DOS OLLOS GRANDES (Lugo)
- IES GREGORIO FERNÁNDEZ (Sarriá- Lugo)
- IES FRANCISCO AGUIAR (Betanzos - A Coruña)
- COLEGIO INTERNACIONAL SEK-ATLÁNTICO (Poio – Pontevedra)

Charla “Solucións químicas aos retos do cambio global”

- IES TORRENTE BALLESTER (Pontevedra)
- IES CONCEPCIÓN ARENAL (Ferrol-A Coruña)

CRISTINA LOIS PRADOS

Contratado predoutoral Xunta da Área de Análise Matemática

Charla “Coñecemos os números?”

- IES AGRA DE RAÍCES (Cee - A Coruña)
- IES PUNTA CANDIEIRA (Cedeira- A Coruña)
- IES CHAN DO MONTE (Marín- Pontevedra)
- IES PLURILINGÜE FONTEXERÍA (Muros - A Coruña)
- IES CHANO PIÑEIRO (Forcarei – Pontevedra)
- IES Nº 1 (Ribeira - A Coruña)
- CPR PLURILINGÜE MARÍA AUXILIADORA (Ourense)
- IES XESÚS TABOADA CHIVITE (Verín – Ourense)
- IES PRIMEIRO DE MARZO (Baiona – Pontevedra)
- IES PINO MANSO (O Porriño – Pontevedra)
- IES ENRIQUE MURUAIS (A Pontenova- Lugo)
- IES ÁNXEL FOLE (Lugo)
- IES MUGARDOS (Mugardos - A Coruña)

FRANCISCO JAVIER LÓPEZ GONZÁLEZ

Profesor Colaborador da Área de Expresión Gráfica da Enxeñaría

Charla “LEONARDO: a representación gráfica das súas ideas”

- IES PRAIA BARRAÑA (Boiro - A Coruña)
- IES XULIAN MAGARIÑOS (Negreira - A Coruña)
- IES FERNANDO BLANCO (Cee - A Coruña)
- CPI DE SADURNIÑO (San Sadurniño - A Coruña)
- IES DE POIO (Poio – Pontevedra)

JORGE LOSADA RODRÍGUEZ

Contrato Predoutoral Xunta da Area de Análise Matemático

Charla “Coñecemos os números?”

- IES AGRA DE RAÍCES (Cee - A Coruña)
- IES PUNTA CANDIEIRA (Cedeira- A Coruña)
- IES CHAN DO MONTE (Marín- Pontevedra)
- IES PLURILINGÜE FONTEXERÍA (Muros - A Coruña)
- IES CHANO PIÑEIRO (Forcarei – Pontevedra)
- IES Nº 1 (Ribeira - A Coruña)
- CPR PLURILINGÜE MARÍA AUXILIADORA (Ourense)
- IES XESÚS TABOADA CHIVITE (Verín – Ourense)
- IES PRIMEIRO DE MARZO (Baiona – Pontevedra)
- IES PINO MANSO (O Porriño – Pontevedra)
- IES ENRIQUE MURUAIS (A Pontenova- Lugo)
- IES ÁNXEL FOLE (Lugo)
- IES MUGARDOS (Mugardos - A Coruña)

PAULA LÓPEZ MARTÍNEZ

Profesora Titular da Área de Electrónica

Charla “A física dos píxeles”

- CIFP POLITÉCNICO DE SANTIAGO (Santiago de Compostela - A Coruña)
- CPI DE COVA TERREÑA (Baiona – Pontevedra)

ENRIQUE MACÍAS VIRGÓS

Profesor Titular de Universidade da Área de Xeometría e Topoloxía

Charla “As matemáticas do século XXI”

- IES LAXIERO (Lalín – Pontevedra)
- IES PERDOURO (Burela – Lugo)
- IES A PINGUELA (Monforte de Lemos – Lugo)

RAFAEL MARTÍNEZ CASTRO

Profesor Titular da Área de Filosofía

Charla “Boa vida, boa morte. Sobre todo a morrer dignamente”

- IES SANXILLAO (Lugo)
- IES ARCEBISPO XELMIREZ II (Santiago de Compostela - A Coruña)

MARÍA BELÉN MÉNDEZ NAYA

Profesora Titular de Universidade da Área de Filoloxía Inglesa

Charla “A journey through the history of the vocabulary of English. Unha viaxe no tempo:

O vocabulario do inglés a través da historia”

- IES MONTE NEME (Carballo - A Coruña)
- IES SANXILLAO (Lugo)
- IES NOSA SEÑORA DOS OLLOS GRANDES (Lugo)
- IES ARCEBISPO XELMIREZ I (Santiago de Compostela - A Coruña)
- IES LUIS SEOANE (Pontevedra)

AGUSTÍN MERINO GARCÍA

Profesor Titular da Área de Edafoloxía e Química Agrícola

Charla “Plantando cara ó lume”

- COLEXIO MARÍA AUXILIADORA (Lugo)
- IES DO CAMIÑO (Palas de Rei – Lugo)
- IES PONTE CALDELAS (Ponte Caldelas – Pontevedra)
- CPI UXIO NOVONEIRA (Pedrafita do Cebreiro – Lugo)
- IES “AS INSUAS” (San Xoán, Serres – Muros)

JESUS MANUEL MOSQUEIRA REY

Profesor Titular de Universidade da Área de Física da Materia Condensada

Charla “Superconductividade”

- CPI AS REVOLTAS (Cabana de Bergantiños - A Coruña)

JOSÉ IGNACIO MUÑOZ BARÚS

Catedrático de Universidade da Área de Medicina Legal e Forense

Charla “A evolución cadavérica”

- COLEGIO PABLO VI (A Rúa – Ourense)
- IES ISIDRO PARGA PONDAL (Carballo - A Coruña)

Charla “O consentimento e información na atención médica”

- IES LEIXA (Ferrol- A Coruña)

BEATRIZ OMIL IGNACIO

Profesional área externa Grao en Enxeñaría Forestal e do Medio Natural

Charla “Plantando cara ó lume”

- COLEXIO MARÍA AUXILIADORA (Lugo)
- IES DO CAMIÑO (Palas de Rei – Lugo)
- IES PONTE CALDELAS (Ponte Caldelas – Pontevedra)
- CPI UXIO NOVONEIRA (Pedrafita do Cebreiro – Lugo)
- IES “AS INSUAS” (San Xoán, Serres – Muros)

FRANCISCO OMIL PRIETO

Catedrático de Universidade da Área de Enxeñaría Química

Charla “Aplicacións da Biotecnoloxía e a Enxeñaría Ambiental”

- IES FRANCISCO DAVIÑA REY (Monforte de Lemos – Lugo)
- IES ROSAIS 2 (Vigo-Pontevedra)
- IES RAMÓN CAAMAÑO (Muxía - A Coruña)
- IES POETA DÍAZ CASTRO (Guitiriz – Lugo)
- Colexio la Salle (Santiago de Compostela – A Coruña)

JUAN ORTÍZ SANZ

Catedrático de Universidade da Área de Enxeñaría Química

Charla “Taller e charla D3mobile: Escaneado 3D de Obxectos reais co móbil/Táblet dos escolares”

- CPI UXÍO NOVONEIRA (Pedrafita do Cebreiro-Lugo)
- IES PLURILINGÜE CASTRO DA UZ (As Pontes de García Rodríguez - A Coruña)
- IES RAMÓN CAAMAÑO (Muxía- A Coruña)
- CPI POETA UXIO NOVONEYRA (Folgozo do Caurel – Lugo)
- IES MACÍAS O NAMORADO (Padrón- A Coruña)
- CIFP AS MERCEDES (Lugo)
- IES TORRENTE BALLESTER (Pontevedra)
- IES FRANCISCO ASOREY (Cambados- Pontevedra)
- IES SANTIAGO BASANTA SILVA (Vilalba – Lugo)

ANA MARÍA OTERO CASAL

Profesora Titular da Área de Microbioloxía

Charla “Como se comunican as bacterias?”

- IES RIO MIÑO (Rábade – Lugo)
- IES ANTONIO FRAGUAS FRAGUAS (Santiago de Compostela - A Coruña)
- IES Mª SOLIÑO (Cangas – Pontevedra)
- IES PINO MANSO (O Porriño – Pontevedra)
- IES PRAIA BARRAÑA (Boiro - A Coruña)

XOSÉ LUIS OTERO PÉREZ

Profesor Titular de Universidade da Área de Edafoloxía e Química Agrícola

Charla “O arsénico, o maior drama ambiental do mundo”

- IES CONCEPCIÓN ARENAL (Ferrol A Coruña)

ÓSCAR ALEJANDRO OTERO ZARRASQUÍÑOS

Contratado Interino por Sustitución - T3 da Área de Análise Matemática

Charla “Coñecemos os números?”

- IES AGRA DE RAÍCES (Cee - A Coruña)
- IES PUNTA CANDIEIRA (Cedeira- A Coruña)
- IES CHAN DO MONTE (Marín- Pontevedra)
- IES PLURILINGÜE FONTEXERÍA (Muros - A Coruña)
- IES CHANO PIÑEIRO (Forcarei – Pontevedra)
- IES Nº 1 (Ribeira - A Coruña)
- CPR PLURILINGÜE MARÍA AUXILIADORA (Ourense)
- IES XESÚS TABOADA CHIVITE (Verín – Ourense)
- IES PRIMEIRO DE MARZO (Baiona – Pontevedra)
- IES PINO MANSO (O Porriño – Pontevedra)
- IES ENRIQUE MURUAIS (A Pontenova- Lugo)
- IES ÁNXEL FOLE (Lugo)
- IES MUGARDOS (Mugardos - A Coruña)

XOSÉ MANUEL PARDO LÓPEZ

Profesor Titular de Universidade da Área de Linguaxes e Sistemas Informáticos

Charla “Como ven as máquinas?”

- IES PLURILINGÜE CASTRO DA UZ (As Ppntes de García Rodríguez - A Coruña)
- IES PLURILINGÜE FONTEXERÍA (Muros - A Coruña)
- IES PRIMEIRO DE MARZO (Baiona – Pontevedra)

FRANCISCO JOSÉ PENA BRAGUE

Profesor Contratado Doutor da Área de Matemática Aplicada

Charla “Maridaxe de matemáticas e informática”

- IES FRANCISCO DAVIÑA REY (Monforte de Lemos – Lugo)
- IES RICARDO CARBALLO CALERO (Ferrol - A Coruña)

DIEGO PEÑA GIL

Profesor Titular de Universidade da Área de Química Orgánica

Charla “É o grafeno un material milagreiro?”

- IES BECERREÁ (Becerreá – Lugo)
- IES RAMÓN CAAMAÑO (Muxía- A Coruña)
- CIFP AS MERCEDES (Lugo)

Charla “A importancia da serendipia na investigación química”. Curso 18/19

- IES UNIVERSIDADE LABORAL (Culleredo – A Coruña)
- CPR SANTO TOMÁS (O Porriño – Pontevedra)
- IES A SANGRIÑA (A Guarda – Pontevedra)

XURXO PROUPÍN CASTIÑEIRAS

Profesor Titular de Universidade da Area de Física Aplicada

Charla “Cambio climático: mitos, lendas e ciencia”

- IES DE AMES (Ames - A Coruña)
- IE PORTO DO SON (Porto do Son - A Coruña)
- COLEGIO LOS SAUCES (Pontevedra)
- IES DE SABÓN (Arteixo - A Coruña)
- IES UNIVERSIDADE LABORAL (Culleredo-A Coruña)
- IES «AS INSÚAS (San Xoán, Serres, Muros – A Coruña)
- IES ROSAIS 2 (Vigo-Pontevedra)

GUILLERMO RIESCO MUÑOZ

Profesor Titular de Universidade da Área de Enxeñaría Agroforestal

Charla “Determinación de existencias madeirables en volume e en peso”

- IES Nº 1 (Ribeira - A Coruña)
- CIFP SANTIAGO (Santiago de Compostela – A Coruña)

ANTONIO RIGUEIRO RODRÍGUEZ

Catedrático de Universidade da Área de Producción Vexetal

Charla “Bosques Galegos e conservación da Biodiversidade”

- IES ROSAIS 2 (Vigo-Pontevedra)
- IES XERMÁN ANCOCHEA QUEVEDO (A Pobra de Trives – ourense9)
- IES ILLA DE TAMBO (Marín – Pontevedra)

Charla “Árbores senlleiras de Galicia”

- IES XERMÁN ANCOCHEA QUEVEDO (A Pobra de Trives – ourense9)
- IES ILLA DE TAMBO (Marín – Pontevedra)
- IES ROSALÍA DE CASTRO (Santiago de Compostela)

RICARDO JESÚS RIGUERA VERA

Catedrático de Universidade da Área de Química Orgánica

Charla “¿Qué ten que ver a Química con nós?: produtos naturais, fármacos, plásticos, biotecnoloxía, ecoloxía, nanotecnoloxía....”

- IES MARUXA MALLO (Ordes - A Coruña)
- IES DE QUIROGA (Quiroga – Lugo)
- IES DE SABÓN (Arteixo - A Coruña)
- CPR SANTO TOMÁS (O Porriño – Pontevedra)
- IES ÁNXEL FOLE (Lugo)
- IES A SARDIÑEIRA (A Coruña)
- CPI PLURILINGÜE O CRUCE (Cerdeira - A Coruña)
- CPI PLURILINGÜE DE NAVIA DE SUARNA (Navia de Suarna – Lugo)
- IES FRANCISCO AGUIAR (Betanzos - A Coruña)
- CPI DE COVA TERREÑA (Baiona – Pontevedra)

JOSÉ ANTONIO RODRÍGUEZ AÑÓN

Profesor Titular de Universidade da Área de Física Aplicada

Charla “Cambio climático: mitos, lendas e ciencia”

- IES DE AMES (Ames - A Coruña)
- IE PORTO DO SON (Porto do Son - A Coruña)
- COLEGIO LOS SAUCES (Pontevedra)
- IES DE SABÓN (Arteixo - A Coruña)
- IES UNIVERSIDADE LABORAL (Culleredo-A Coruña)
- IES «AS INSÚAS (San Xoán, Serres, Muros – A Coruña)
- IES ROSAIS 2 (Vigo-Pontevedra)

Mª CARMEN RODRÍGUEZ GACIO

Profesora Contratada Doutora da Área de Fisioloxía Vexetal

Charla “Obtención de medicamentos a partir de plantas transxénicas: realidade ou ficción”

- IES ROSAIS 2 (Vigo-Pontevedra)

XOSÉ ANTÓN RODRÍGUEZ GONZÁLEZ

Profesor Titular de Universidade da Área de Economía Cuantitativa

Charla “Para qué serve a economía?”

- IES LAXIERO (Lalín – Pontevedra)
- IES TERRA DO XALLAS (Santa Comba - A Coruña)
- Colexio Seminario Menor da Asunción (Santiago de Compostela - A Coruña)

MARÍA TERESA RODRÍGUEZ LÓPEZ

Profesora Titular de Universidade da Área de Zooloxía

Charla “Biodiversidade e conservación”

- IES XERMÁN ANCOCHEA QUEVEDO (A Pobra de Trives – Ourense)
- COLEXIO LA SALLE (Santiago de Compostela – A Coruña)

Charla “Vivindo no solo: o que o ollo non ve”

- IES SANXILLAO (Lugo)
- CIFP (Santiago de Compostela – A Coruña)

Charla “Apicultura”

- CPR NTRA. SRA. DA ASUNCION (Sarriá- Lugo)
- IES CABO ORTEGAL (Cariño - A Coruña)

HÉCTOR RODRÍGUEZ MARTÍNEZ

Profesor Axudante Doutor da Área de Enxeñaría Química

Charla “A necesidade de andar separando: procesos de separación na industria química”

- IES MARQUÉS DE SARGADELOS (Cervo-Lugo)
- IES A SARDIÑEIRA (A Coruña)

CARLOS RODRÍGUEZ OSORIO

Profesor Titular de Universidade da Área de Microbioloxía

Charla “Microbios amigos: Utilización de fungos e bacterias para producir alimentos por fermentación”

- CPI O CRUCE (Cerceda - A Coruña)
- IES FERMÍN BOUZA BREY (Vilagarcía de Arousa- Pontevedra)

NURIA RODRÍGUEZ PEDREIRA

Profesora Titular de Universidade da Área de Filoloxía Francesa

Charla “As linguas modernas na USC: una opción con futuro”

- IES 12 DE OUTUBRO (Ourense)
- IES FRANCISCO ASOREY (Cambados- Pontevedra)

ALVARO RUIBAL MORELL

Catedrático de Universidade da Área de Radioloxía e Medicina Física

Charla “Imaxe Molecular: ver a bioloxía dunha enfermidade”

- IES PRAIA BARRAÑA (Boiro - A Coruña)

CARLOS RUIZ MIGUEL

Catedrático de Universidade da Área de Dereito Constitucional

Charla “A descolonización de África e o caso do Sahara Occidental”

- CPI DE SADURNIÑO (San Sadurniño - A Coruña)
- IES SANTIAGO BASANTA SILVA (Vilalba – Lugo)
- IES MIGUEL ANGEL GONZÁLEZ ESTÉVEZ (Vilagarcía de Arousa- Pontevedra)

ISRAEL SANMARTÍN BARROS

Profesor Contratado Doutor da Área de Historia Medieval

Charla “A historia cultura: o exemplo da música pop en España durante os anos 80”

- IES «RAFAEL PUGA RAMÓN (A Coruña)
- IES RIO CABE (Monforte de Lemos – Lugo)
- IES CABO ORTEGAL (Cariño - A Coruña)

JOSÉ SIXTO GARCÍA

Asociado de Universidade LOU da Área de Comunicación Audiovisual e Publicidade

Charla “Bases para o emprendemento: da marca ás redes sociais”

- IES MONTE NEME (Carballo - A Coruña)
- IES ANTONIO FRAGUAS FRAGUAS (Santiago de Compostela - A Coruña)
- IES MACÍAS O NAMORADO (Padrón- A Coruña)

XULIO SOUSA FERNÁNDEZ

Profesor Titular de Universidade da Área de Filoloxías Galega e Portuguesa

Charla “Como cambia o significado das palabras?”

- IES «RAFAEL PUGA RAMÓN» (A Coruña)
- IES MANUEL CHAMOSO LAMAS (O Carballiño – Ourense)
- IES DO CAMIÑO (Palas de Rei – Lugo)
- IES MARUXA MALLO (Ordes - A Coruña)
- IES CAMPO DE SAN ALBERTO (Noia – A Coruña)

MARÍA MERCEDES SUÁREZ CUNQUEIRO

Profesora Contratada Doutor da Área de Estomatoloxía

Charla “A biopsia líquida no cancro oral”

- CPR ALCA (Biduido, Ames - A Coruña)

ANA Mª SUÁREZ PIÑEIRO

Profesora Contratada Doutora da Área de Historia Antiga

Charla “Estes romanos están tolos!”

- IES 12 DE OUTUBRO (Ourense)
- CPI PECALAMA (Tordoia - A Coruña)

Charla “En campaña electoral pola antiga Roma”

- IES CABO ORTEGAL (Cariño - A Coruña)

Charla “ Os romanos en Galicia”

- IES FERNANDO BLANCO (Cee - A Coruña)

JOSÉ MARÍA SUÁREZ QUINTANILLA

Profesor Titular de Universidade da Área de Estomatoloxía

Charla “A importancia da estética facial no proceso non verbal de comunicación entre os seres humanos”

- CIFP FERROLTERRA (Ferrol-A Coruña)
- IES ARCEBISPO XELMIREZ II (Santiago de Compostela - A Coruña)
- IES LAMAS DE ABADE (Santiago de Compostela - A Coruña)

TERESA TABOADA RODRÍGUEZ

Profesora Contratada Doutora da Área de Edafoloxía e Química Agrícola

Charla “Introdución á Xeoloxía Ambiental”

- IES A PINGUELA (Monforte de Lemos – Lugo)
- IES LAMAS DE ABADE (Santiago de Compostela - A Coruña)

GERMÁN VARGAS CALLEJAS

Profesor Contratado Doutor da Área de Teoría e Historia de la Educación

Charla “A utopía do bo vivir: educar para unha cultura da sustentabilidade”

- IES RIO CABE (Monforte de Lemos – Lugo)
- IE PORTO DO SON (Porto do Son - A Coruña)
- IES OROSO (Sigüeiro - A Coruña)
- IES LUIS SEOANE (Pontevedra)

ENCONTROS
DO
ENSINO MEDIO
NA
USC 2018-19

ENCONTROS NO

CAMPUS DE COMPOSTELA

Un total de 3567 alumnos de 68 centros de ensino secundario de toda Galicia visitaron o Campus de Santiago, dentro dos Encontros na USC os días 12, 13 e 14 de febreiro de 2019. Con esta iniciativa preténdese acercar ao alumnado de Ensino Medio aos estudos nos que eles están máis interesados mostrándolle as materias coas que se van atopar así como as súas saídas profesionais, a posibilidade de emprego etc, coñecer as instalacións onde se imparten as titulacións nas que están interesados, e poder asistir a unha clase cos alumnos de 1º curso e, nalgún caso, visitar laboratorios de clases prácticas.

Nestas visitas, ademais dos responsables dos centros participaron os estudantes do 2º ano do curso de titores, que foron os encargados de dirixilos polos campus e comentarlles as súas vivencias na USC

Os percorridos que se ofertaron foron os seguintes:

PERCORRIDOS

SAÍDA DA RESIDENCIA BURGO DAS NACIÓNS ÁS 10:30 (CAMPUS NORTE)

- 1: Filoloxía e Ciencias da Comunicación
- 2: Ciencias Económicas e Empresariais
- 3: Ciencias da Educación (Mestres) e Traballo Social
- 4: Medicina e Enfermaría
- 5: Odontoloxía e Enfermaría
- 6: Xeografía e Historia e Filosofía

SAÍDA DA RESIDENCIA MONTE DA CONDESA ÁS 10:30 (CAMPUS VIDA)

- 7: Dereito, Relacións Laborais e Ciencias Políticas e Sociais
- 8: Química e Enxeñaría Química
- 9: Bioloxía e Farmacia
- 10: Enxeñaría Informática e Matemáticas
- 11: Física e Matemáticas
- 12: Física e Química
- 13: Óptica e Optometría
- 14: Psicoloxía e Ciencias da Educación

Pola tarde realizaron visitas ao Patrimonio Histórico e ao Centro Superior de Hostalaría de Galicia, ás Residencias Universitarias, ao Museo de Historia Natural e á Cidade da Cultura.

Total de alumnos que participaron no Campus

TOTAL ALUMNOS	3567
TOTAL CENTROS	68

Relación de centros que visitaron o Campus de Santiago de Compostela:

NOME DO CENTRO	LOCALIDADE	PROVINCIA
IES SALVADOR DE MADARIAGA	A CORUÑA	A CORUÑA
CPR FOGAR DE SANTA MARGARIDA	A CORUÑA	A CORUÑA
IES DO MILLADOIRO	AMES	A CORUÑA
IES DE AMES	AMES	A CORUÑA
IES DE ARZÚA	ARZÚA	A CORUÑA

NOME DO CENTRO	LOCALIDADE	PROVINCIA
CPR PLURILINGUE NUESTRA SEÑ. DEL CARMEN	BETANZOS	A CORUÑA
IES PRAIA DE BARRAÑA	BOIRO	A CORUÑA
IES MONTE NEME	CARBALLO	A CORUÑA
IES ISIDRO PARGA PONDAL	CARBALLO	A CORUÑA
IES CABO ORTEGAL	CARIÑO	A CORUÑA
IES DE CURTIS	CURTIS	A CORUÑA
IES SATURNINO MONTOJO	FERROL	A CORUÑA
IES DE MELIDE	MELIDE	A CORUÑA
IES MUGARDOS	MUGARDOS	A CORUÑA
IES TERRA DE TRASASCNCOS	NARON	A CORUÑA
IES AS TELLEIRAS	NARÓN	A CORUÑA
IES XULIAN MAGARIÑOS	NEGREIRA	A CORUÑA
IES CAMPO DE SAN ALBERTO	NOIA	A CORUÑA
IES DE ORTIGUEIRA	ORTIGUEIRA	A CORUÑA
IES MACÍAS O NAMORADO	PADRÓN	A CORUÑA
IES PLURILINGÜE XOSÉ NEIRA VILAS	PERILLO - OLEIROS	A CORUÑA

NOME DO CENTRO	LOCALIDADE	PROVINCIA
IES POBRA DO CARAMIÑAL	POBRA DO CARAMIÑAL	A CORUÑA
IES FRAGA DO EUME	PONTEDEUME	A CORUÑA
IES PORTO DO SON	PORTO DO SON	A CORUÑA
IES FELIX MURIEL	RIANXO	A CORUÑA
IES ISAAC DÍAZ PARDO	SADA	A CORUÑA
IES AS FONTIÑAS	SANTIAGO	A CORUÑA
IES ARCEBISPO XELMIREZ I	SANTIAGO DE COMPOSTELA	A CORUÑA
IES ANTONIO FRAGUAS FRAGUAS	SANTIAGO DE COMPOSTELA	A CORUÑA
IES LAMAS DE ABADE	SANTIAGO DE COMPOSTELA	A CORUÑA
IES XELMIREZ II	SANTIAGO DE COMPOSTELA	A CORUÑA
CPR SEMINARIO MENOR	SANTIAGO DE COMPOSTELA	A CORUÑA
IES FONTEM ALBEI	A FONSAGRADA	LUGO
IES BECERREÁ	BECERREÁ	LUGO
IES POETA DÍAZ CASTRO	GUITIRIZ	LUGO
IES SANXILLAO	LUGO	LUGO
IES FRANCISCO DAVIÑA REY	MONFORTE DE LEMOS	LUGO
IES DE MONTERROSO	MONTERROSO	LUGO
IES GREGORIO FERNÁNDEZ	SARRIA	LUGO
IES XOGRAR AFONSO GÓMEZ DE SARRIA	SARRIA	LUGO
IES MARÍA SARMIENTO	VIVEIRO	LUGO
IES AQUIS QUERQUERNIS	BANDE	OURENSE
IES MANUEL CHAMOSO LAMAS	O CARBALLIÑO	OURENSE
IES Nº 1	O CARBALLIÑO	OURENSE
IES XESÚS TABOADA CHIVITE	VERÍN	OURENSE
IES LAGOA DE ANTELA	XINZO DE LIMIA	OURENSE
IES JOHAN CARBALLEIRA	BUEU	PONTEVEDRA
IES FRANCISCO ASOREY	CAMBADOS	PONTEVEDRA
IES CHANO PIÑEIRO	FORCAREI	PONTEVEDRA

NOME DO CENTRO	LOCALIDADE	PROVINCIA
IES ILLA DE TAMBO	MARIN	PONTEVEDRA
IES VAL DO TEA	PONTEAREAS	PONTEVEDRA
CPR SAGRADO CORAZÓN	PONTEVEDRA	PONTEVEDRA
IES MENDIÑO	REDONDELA	PONTEVEDRA
IES PEDRO FLORIANI	REDONDELA	PONTEVEDRA
IES PINTOR COLMEIRO	SILLEDA	PONTEVEDRA
IES ANTÓN ALONSO RÍOS	TOMIÑO	PONTEVEDRA
IES RIBEIRA DO LOURO	TORNEIROS - O PORRIÑO	PONTEVEDRA
IES DE VALGA	VALGA	PONTEVEDRA
CPR SAN JOSÉ DE CLUNY	VIGO	PONTEVEDRA
CPR MARIA AUXILIADORA SALESIANOS	VIGO	PONTEVEDRA
IES CASTRO ALOBRE	VILAGARCÍA DE AROUSA	PONTEVEDRA
IES FERMIN BOUZA BREY	VILAGARCÍA DE AROUSA	PONTEVEDRA
IES PAZO DA MERCÉ	AS NEVES	PONTEVEVEDRA
IES PINO MANSO	O PORRIÑO	PONTEVEVEDRA
COLEXIO SEK-ATLANTICO	POIO	PONTEVEVEDRA
IES PEDRA DA AUGA	PONTEAREAS	PONTEVEVEDRA
IES DE SOUTOMAIOR	SOUTOMAIOR	PONTEVEVEDRA
IES A GUÍA	VIGO	PONTEVEVEDRA

CAMPUS DE LUGO

No curso 2018-19 tamén se levaron a cabo os xa consolidados “Encontros no Campus Terra de Lugo” para dar a coñecer este Campus e as súas titulacións de Grao ao alumnado de Secundaria de toda Galicia.

Nesta ocasión, volvéronse a convocar en tres datas diferentes cun mesmo programa para facilitar o acceso aos centros interesados, sendo necesaria a realización das tres xornadas pola alta demanda. As datas elixidas foron o martes 5 de febreiro, xoves 7 de marzo e venres 12 de abril, aínda que tamén se fixo unha xornada *ad hoc* o 31 de maio para un centro.

Organizáronse, en función das preferencias do alumnado, os seguintes percorridos:

PERCORRIDOS

- 1.- Facultade de Administración e Dirección de Empresas
- 2a e 2b.- Facultade de Ciencias
- 3.- Facultade de Formación do Profesorado
- 4.- Facultade de Humanidades
- 5.- Facultade de Veterinaria
- 6^a, 6b e 6c- Escola Politécnica Superior
- 7.- Escola de Enfermería
- 8.- Escola de Relación Laborais

RELACIÓN DE CENTROS QUE VISITARON O CAMPUS DE LUGO

NOME DO CENTRO	LOCALIDADE	PROVINCIA
IES DA POBRA	A POBRA DO CARAMIÑAL	A CORUÑA
CPI PECALAMA	TORDOIA	A CORUÑA
IES MONCHO VALCARCEL	AS PONTES	A CORUÑA
CPI Dr. LÓPEZ SUÁREZ	ESCAIRÓN	LUGO
CPI TINO GRANDÍO	GUNTÍN	LUGO
CPR SAGRADO CORAZÓN DE JESÚS	RIBADEO	LUGO
IES FRANCISCO DAVIÑA REY	MONFORTE DE LEMOS	LUGO
IES DE BECERREÁ	BECERREÁ	LUGO
IES DE MONTERROSO	MONTERROSO	LUGO
IES ILLA DE SARÓN	XOVE	LUGO

NOME DO CENTRO	LOCALIDADE	PROVINCIA
IES MARÍA SARMIENTO	VIVEIRO	LUGO
IES VAL DO ASMA	CHANTADA	LUGO
IES SANXILLAO	LUGO	LUGO
CIFP AS MERCEDES	LUGO	LUGO
CPI Dr. LÓPEZ SUÁREZ	FRIOL	LUGO
CPI LUIS DÍAZ MORENO	BARALLA	LUGO
IES DA TERRA CHÁ - JOSÉ TRAPERO PARDO	CASTRO	LUGO
IES LUCUS AUGUSTI	LUGO	LUGO
IES ENRIQUE MURUAIS	A PONTENOVA	LUGO
IES GREGORIO FERNÁNDEZ	SARRIA	LUGO
IES POETA DÍAZ CASTRO	GUITIRIZ	LUGO
IES LEIRAS PULPEIRO	LUGO	LUGO
IES ANXEL FOLE	LUGO	LUGO
CPR DIVINA PASTORA - SALESIANOS	LUGO	LUGO
CPR SAN JOSÉ	LUGO	LUGO

CURSO

«PROGRAMA DE FORMACIÓN DE
TITORES E ORIENTADORES ACADÉMICOS»

O programa do 1º curso, xunto cos docentes que o imparten, e o que se detalla a continuación:

Parte xeral:

TEMARIO	PROFESORADO
1. A USC. Organización e Servizos	José Luis Braña Rey María Jesús Varela Pulpeiro
2. Actividades Culturais e Deportivas	Pablo Sampedro Magán Alexandre Cadarso Suárez Paloma Lugilde Rodríguez
3. As relacións administrativas alumno – universidade.	Silvia Villegas Ramos Rocio Álvarez Arias
4. O espazo Europeo de Educación Superior	Celso Rodríguez Fernández
5. CLM formación, avaliación e acreditación de competencias lingüísticas	Katerina Vlasakova Martázul Busto Núñez
6. A participación desde a USC: voluntariado, cooperación e integración	Javier Agrafojo Fernández Fátima Teixeira Vázquez
7. A Calidade na USC	José Manuel Villanueva Prieto
8. Programas de Mobilidade	Anne Forryan Jacobó Feás Vázquez
9. A Formación na USC. Grao, Posgrao e Formación Contínua	Margarita Valcarce Fernández
10. A titoría e a orientación universitaria/ Titoría entre iguais: planificación e recursos	Maria Julia Diz López
11. Técnicas de Comunicación	Enrique Castelló Mayo Pablo Vázquez Sande
12. O Desenvolvemento da Carreira Profesional	Celia Conde-Pumpido Tourón Gloria Cruz Amil

Parte específica:

Cada centro informará aos seus titores sobre as particularidades do mesmo:

- Planos de estudos
- Intercambios existentes
- Saídas profesionais

Esta parte específica impartirase no número de sesións que cada centro estime oportuno.

ACTO DE
RECOÑECIMIENTO

AOS

MELLORES
ESDUDANTES

DE CENTROS DE ENSINO MEDIO DE GALICIA NAS
PROBAS DE AVALIACIÓN DE BACHARELATO
PARA O ACCESO Á UNIVERSIDADE

Un total de 717 estudantes pertencentes a centros de Ensino Medio, deles 257 son homes é 460 mulleres, foron invitados a asistir ao acto acompañados dos seus familiares e representantes de centros de Ensino Medio de Galicia onde cursaron o Bacharelato. A distribución de alumnos/as por provincias foi a seguinte:

Provincia	Nº total de alumnos/as	Mulleres	Homes
A CORUÑA	313	122	191
LUGO	96	30	66
OURENSE	72	30	42
PONTEVEDRA	236	75	161

O acto estivo presido polo Reitor da USC, Antonio López Díaz. Interveu o futuro alumno do Grao en Biotecnoloxía Pablo Manuel Piñeiro Insua, do “les Praia de Barraña” de Boiro en representación do alumnado de mellores expedientes.

A continuación interveu a profesora Eva Cortés Hernández, directora do “les de Mendiño” de Redondela, en representación dos seu colectivo e o Alcalde do Concello de Santiago.

Ao alumnado homenaxeado fíxoselle entrega dun diploma, en recoñecemento ao seu esforzo co desexo de que manteñan a mesma liña de traballo en cursos vindeiros, así como diverso material: bolsa, carpeta e gorra da USC.

Posteriormente nas instalacións do Palacio de Congresos e Exposicións de Galicia ofreceuse un aperitivo para todas as persoas asistentes.

É de agradecer a colaboración que para este acto prestou o Concello de Santiago de Compostela.

D. PABLO MANUEL PIÑEIRO INSÚA

IES PRAIA BARRAÑA - BOIRO

Señor reitor, autoridades, representantes dos organismos e institucións, profesores, compañeiros e familiares, boas tardes a todos.

En primeiro lugar, quero agradecer a oportunidade que se me brindou de dirixirme a vós hoxe, e como non, dar os parabéns a todos os compañeiros e compañeiras por superar con éxito as probas de acceso á universidade. Espero que nas miñas palabras podades vervos representados.

Acabamos de superar un proceso, un proceso que non foi doado, que estivo acompañado de traballo constante, de horas de estudo, de nervios, de inseguridade e de incerteza, sabedores de que unhas décimas arriba ou abaixo poderían pechar a porta ó futuro desexado. Porén, foron tamén horas de confianza en nós mesmos e nas nosas posibilidades, horas de superación persoal e de retos que nos levaron a acadar o obxectivo anhelado.

Pero este logro non é única e exclusivamente mérito noso, nel teñen gran parte todas aquelas persoas que nos acompañaron no camiño e foron deixando pegadas en nós, a nosa familia, os nosos compañeiros e amigos e, como non, os nosos profesores. Profesores, que coa súa dedicación e compromiso foron quen de despertar en nós a curiosidade e abriron a invitación a pensar, amosándonos o inabarcable mundo do coñe-

cimento. Que non dubidaron, en moitas ocasións, en dedicar o seu tempo non lectivo, o seu tempo de lecer, á nosa formación. Profesores que así mesmo nos transmitiron valores, e un deses valores para min fundamental nunha sociedade onde prima a competitividade, onde prima o eu por riba do nós, foi a colaboración, o compañeirismo. Ensináronnos que os logros cando son de moitos, cando son compartidos, saben mellor. E eu teño o privilexio de poder compartir hoxe e aquí este logro con todos vós.

Péchase unha etapa, un ciclo, o da nosa formación coma bachareis, e o peche dunha etapa sempre trae consigo certa nostalxia, certo sabor agridoce, o do reto superado, o do obxectivo cumprido. Pero así mesmo o de deixar atrás momentos, que aínda que atesourados na nosa memoria, nunca volverán.

E agora, neste punto, atopámonos ante un novo reto, un novo proceso, que estou seguro que todos afrontamos con ilusión, pero tamén con inquietanzas. Moitos tiñades clara a vosa elección, cara onde queriades orientar o voso futuro, outros quizais decidístelo ó longo deste ano, e algúns, entre os que me inclúo, dubidámolo ata o final. Porque son tantos os campos de interese que

se abren ante nós que non é doado escoller, e o medo a equivocarse sempre está presente. Pero a toma de decisións fainos madurar e permítenos desenvolvernos integralmente como persoas.

Comeza unha nova etapa, un novo paso cara o futuro, que trae consigo unha maior independencia, unha maior toma de decisións, xa que a maioría de nós encaremos por primeira vez a vida sós, lonxe do seo familiar. Pero tamén estará acompañada dunha maior responsabilidade, primeiro con nós mesmos porque esta etapa marcará posiblemente o noso futuro laboral e debemos sacar o máximo rendemento ó noso potencial, ás nosas capacidades, e intentar superarnos cada día.

E despois, tamén ca sociedade, xa que debemos ofrecer a mellor versión de nos mesmos.

Gustaríame recordar que temos a sorte de gozar dun sistema educativo no que a pesar dos seus máis e dos seus menos, prima a calidade e a equidade. Aproveitémolo como se merece, aproveitemos a oportunidade que se nos brinda de acadar un futuro mellor.

E por último dicirvos que espero que a curiosidade, o traballo, o esforzo e o tesón, que guiou os nosos pasos ata aquí nos siga acompañando ó longo do camiño.

Moitas grazas

Dña. EVA CORTÉS HERNÁNDEZ

Directora IES MENDIÑO

Estimadas/os asistentes: Sr Reitor da USC, Sr Alcalde de Santiago, Sra Alcaldesa de Lugo, Sras/es Vicerreitores, Sra Secretaria da USC, Delegado Reitor de Ensino Medio, Coordinador do Programa A Ponte.

Benvidas e benvidos, alumnas/os máis destacados dos Premios aos Mellores Expedientes do Bacharelato.

Unha aperta ás vosas familias e ao profesorado dos vosos centros.

A un intre de deixar ao carón a sufrida adolescencia, entrades pola porta grande na vida adulta. Lembrede sentirvos orgullosas e orgullosos polos éxitos obtidos, e disfrutade cada minuto e cada día deste camiño cara á Universidade e Ciclos Superiores.

Recordade percorrer mundo, viaxar, formarvos en todo aquilo que esperte a vosa curiosidade, mostrar sempre o voso lado amable e a vosa solidariedade como bandeira da terra onde medrastes. Despois de tantos anos recuperamos da nosa memoria as palabras e ilustracións de Castelao que di: “En Galiza non se pide nada, emígrase» Nos pedímosvos, lembrede volver á terriña.

Agora podedes relaxarvos un pouco, xa sei que de seguro levades vivindo os últimos meses como no cadro de Munch «O Grito» un aturuxo ou be-

rro case silencioso, onde vos parecía que este momento non daba chegado.

Neste momento de felicidade no que celebrades posuír os mellores expedientes de Bacharelato do curso 2018/19, a vida xa se converteu para vós no máis parecido ao «Almorzo sobre a herba” de Monet, ou a «Felicidade no paraíso» de Gauguin.

Disfrutade da vida, do verán, das vacacións, coa alegría dos nenos na obra de Sorolla « O baño», con ese sentimento xubiloso e sosegado dos primeiros baños no mar.

Agora xa podedes ler os libros pendentes, escoitar música de seguido, ver películas e series, e poñervos ao día coa familia e as amizades.

E pensaredes, ¿por que falamos tanto da arte? Algunhas e algúns xa se decataron de que aquí a directora pertence á familia artística na educación. En concreto á materia de debuxo.

Unha especialidade académica ás veces infravalorada nos centros educativos, á que só se recorre como di Rosa, a miña vicedirectora, nos momentos de coros e danzas, para facer o cartel, unhas letras, fotografías e vídeos.

O debuxo, a Música... as Artes somos necesarios para o desenvolvemento integral do alumnado. Imprescindibles para orixinar neles un pensamento abstracto e diverxente.

Porque.... a que recorremos cando todo perde o seu sentido? Á ARTE

Na arte todo encontra de novo o seu lugar, é como volver ao fogar despois dunha longa viaxe. Como di a nosa alumna pianista que cursou 2º de Bacharelato este curso no Mendiño, a música sana ás persoas, e como á música, faino un poema, un libro, unha obra de teatro, unha escultura, un debuxo ou unha fotografía, un concerto, unha canción... ou un amencer. A capacidade de sentir e recuperarnos das adversidades que nos aporta, a resiliencia... vai envolta no papel das Artes.

Por iso é importante recoñecer que o pensamento evoluciona a partir da creatividade, a capacidade de imaxinar e transformar en so-

lucións, todos os problemas e necesidades do mundo real.

Porque.... esperamos de vós solucións políticas, sociais, tecnolóxicas, científicas sempre obtidas mantendo unha actitude proactiva e colaborativa. Desenvolvendo a vosa creatividade e as altas capacidades das que dispoñedes, que celebramos hoxe todas e todos xuntos.

Vós sodes o exemplo do éxito obtido co esforzo continuado, non deixedes de tocar o chan cos vosos pés, e seguides imaxinando a vosa realidade soñada. Que non vos confundan pensamentos e luces mentireiras da sociedade coas promesas dun éxito efímero e artificial; seguides constantes, pero tamén felices.

Deixádevos aniñar pola vida como na imaxe «O beso» de Klimt, mais... nos vos acomodades, comenzade a agromar, sodes os nosos brotes verdes que florecen , e tanto as vosas familias como os vosos profesores e profesoras, estaremos sempre atentos para vervos medrar e contemplar os vosos froitos.

Como xa vos fixastes todas e todos, aquí, na mesa, está presente unha imaxe, son as pingueiras de esperanza e o corazón do IES Mendiño. Nel están escritos os nomes de todo o alumnado de noso centro. Eles, elas e todos/as nós , sufrimos nestas derradeiras semanas un duro golpe da realidade, que nos arrebatou a 3 dos nosos magníficos/as alumnos/as de 2º Bacharelato.

No homenaxe ás nosas dúas alumnas e ao noso alumno e ás súas familias, representamos o noso corazón fracturado pero que se mantén unido porque, como di Almudena, a nosa Xefa de Estudos, o cariño e a amizade crea lazos de sangue.

Este curso non tivemos a honra de que o noso alumnado fose premiado neste acto, pero nos decatamos de que para todas e todos, alumnado, familias e profesorado ...

o mellor Premio Extraordinario É ....A VIDA.
Grazas a todas e todos.

CAMPUS CIENTÍFICOS

O Ministerio de Educación, Cultura e Deporte e a Fundación Española para a Ciencia e a Tecnoloxía (FECYT) organizan cada ano os Campus Científicos de Verán (CCV). Trátase dun campamento de verán para estudantes de 4º de ESO e 1ª de Bacharelato de centros educativos de toda España, no que teñen a oportunidade de sumarse a un proxecto de investigación xunto a científicos de universidades de toda España. Os CCV pretenden fomentar a investigación científica de excelencia así como o desenvolvemento e a innovación tecnolóxica, necesarios para incrementar a competitividade da industria española e a mellora da calidade de vida da cidadanía, propiciando a colaboración entre axentes implicados en actividades de I+D+i e a difusión e comunicación dos resultados e actuacións realizadas en investigación e innovación, favorecendo a transferencia do coñecemento en talento innovador e emprendedor, especialmente entre os mais mozos, así como actividades encamiñadas a espertar entre os estudantes vocacións científicas e avivar o seu interese, tanto polo estudo das ciencias como pola actividade investigadora.

Nesta edición de 2019 este Programa contou coa colaboración de 13 universidades pertencentes aos Campus de Excelencia Internacional, que foron seleccionadas polo Ministerio de Educación e Formación Profesional entre os proxectos de acercamento científico presentados.

O profesor Celso Rodríguez Fernández, Delegado do Reitor para o Ensino Medio, foi a persoa encargada de coordinar esta actividade na que participaron os seguintes proxectos:

“¿Como eliminar a contaminación da auga?, Atrévete a investigar e innovar!”, “Buscando partículas no maior acelerador da historia: LHC”, “A maxia dos hidroxelos intelixentes” e “MathematiCSI: Mathematical Scene Investigation” dirixidos respectivamente por Gumersindo Feijoo Costa, Xabier Cid Vidal, Francisco Javier Otero Espinar e M^a. Victoria Otero Espinar.

Esta actividade realizouse no mes de xullo. Do 2 ao 15 de xullo participan un total de 60 estudantes de 1º de Bacharelato distribuídos en dúas quendas dunha semana e do 16 ao 29 participan 59 estudantes de 4º de ESO divididos tamén en dúas quendas dunha semana.

A inauguración tivo lugar o luns día 2 de xullo ás 10 horas no Salón de Actos da Residencia Colexio Maior Fonseca (Campus Vida), e estivo presidida pola Vicerreitora de Comunicación, Cultura e Servizos María do Mar Lorenzo Moledo.

NOME DO PROXECTO	LUGAR DE REALIZACIÓN
BUSCANDO PARTÍCULAS NA MAIOR ACELERADOR DA HISTORIA. LHC	FACULTADE DE FÍSICA
A MAXIA DOS HIDROXELES INTELIXENTES	FACULTADE DE FARMACIA
COMO ELIMINAR A CONTAMINACIÓN DA AUGA?. ATRÉVETE A INVESTIGAR E INNOVAR!	ESCOLA TÉCNICA SUPERIOR DE ENXEÑARÍA
MATEMATICS! : MATHEMATICAL SCENE INVESTIGATION	FACULTADE DE MATEMÁTICAS

O obxectivo dos Campus Científicos é incentivar a acceso dos estudantes a titulacións científico-técnicas e apoiar a permanencia no primeiro ano dos estudos de Grao para consolidar as vocacións nestes ámbitos. A experiencia permitiralle ao estudantado concibir o coñecemento científico como un saber integrado que se estrutura en distintas áreas, así como a súa aplicabilidade na resolución de problemas en diversos campos da investigación e da innovación. A iniciativa posibilitará tamén transmitir aos estudantes a experiencia científica directa, os valores, fundamentos e procesos metodolóxicos da ciencia, conectar a vida non universitaria e universitaria e potenciar a convivencia entre estudantes de diferentes comunidades autónomas.

REDES SOCIAIS:

USC Universidade de Santiago de Compostela
1 de julio

Diríxese a alumnado de 1º de Bacharelato e 4º de ESO de centros educativos de toda España e pretende fomentar a investigación científica de excelencia así como o desenvolvemento e a innovación tecnolóxica.
https://xornal.usc.gal/x.../acontece/2019_07/noticia_0001.html

XORNAL.USC.GAL
Botou a andar a décima edición dos Campus Científicos de Verán - - USC

2514 Personas alcanzadas   125 Interacciones   [Promocionar publicación](#)

31   6 veces compartida

Me gusta   Comentar   Compartir

JOSE CARLOS RAMIREZ @jcramirez69   [Seguir](#)

Botou a andar a décima edición dos Campus Científicos de Verán - - USC
xornal.usc.gal/xornal/acontec...

9:48 - 2 jul. 2019

Enxeñaría Química @EnxQuim_USC   [Seguir](#)

O luns 1 de xullo arranca a décima edición dos Campus Científicos de Verán @UniversidadeUSC @elcorreogallego @vozdesantiago xornal.usc.gal/xornal/acontec...

12:51 - 28 jun. 2019

1 Retweet   4 Me gusta

1   1   4

Enxeñaría Química @EnxQuim_USC · 28 jun.
Ahora que está tan de moda (y así debe ser) promocionar las STEM entre el Bachillerato y ESO, destacar el trabajo @FECYT_Ciencia con los #campuscientificos desde 2010. El Departamento siempre ha participado con los profesor@s MT Moreira y @feljoo_costa

ABIERTO EL PLAZO DE INSCRIPCIÓN PARA CAM...
Vive la ciencia
campuscientificos.es

F J Otero Espinar @FranOteroEsp   [Seguir](#)

Remata este venres a cuarta e derradeira quenda dos Campus Científicos de Verán coa presentación dos traballos - - USC
xornal.usc.gal/xornal/acontec...

8:34 - 24 jul. 2019 desde Valencia, España

2 Retweets   7 Me gusta

“BUSCANDO PARTÍCULAS EN EL MAIOR ACELERADOR DA HISTORIA. LHC”

O obxectivo xeral do proxecto é familiarizar ao alumnado coa estrutura fundamental da materia, desde o átomo as partículas elementais que a constitúen e os tipos de interaccións presentes na natureza, e coa historia dos descubrimentos científicos que levaron aos modelos e resultados actuais. Os alumnos tamén adquiren nocións de como funcionan os experimentos de colisión de partículas en aceleradores e cal é a súa finalidade. Máis en concreto, explicase o funcionamento dun acelerador e os detectores, e relátase a diferenza fundamental entre os diferentes detectores do LHC e descríbese que fai ao LHC tan especial.

“A MAXIA DOS HIDROXELES INTELIXENTES”

O obxectivo xeral do proxecto é familiarizar aos alumnos con novos materiais baseados en polímeros capaces de responder a estímulos. Durante o curso os estudantes estudaron o comportamento de polímeros e xeles e sobre todo das propiedades básicas que resultan de interese no campo da farmacia e a biomedicina. Moitos dos avances no desenvolvemento de biomateriais, produtos sanitarios, medicamentos ou biosensores son posibles grazas ao desenvolvemento de novos sistemas poliméricos hidrofílicos, biodegradables que son capaces de modificar a súa conformación en función das características biolóxicas, químicas ou fisicoquímicas do medio. A elevada afinidade pola auga e a posibilidade de modular a estrutura do entramado tridimensional mediante estímulos físicos ou químicos, fai posible o deseño de sistemas con propiedades mecánicas e de cesión de fármacos ou outras sustancias activas moi interesantes. Este curso pretende dar a coñecer as prestacións dos hidroxelos intelixentes a través dunha combinación equilibrada de fundamentos teóricos e preparación e caracterización práctica de sistemas sinxelos.

“COMO ELIMINAR A CONTAMINACIÓN DA AUGA? ¡ATRÉVETE A INVESTIGAR E INNOVAR!”

Realizouse unha introdución de carácter xeral a aspectos relacionados co ciclo do auga urbano e a depuración de augas residuais. Déronse a coñecer os distintos contaminantes da auga e como medilos. Descríronse as unidades que ten unha planta depuradora de augas residuais. Os alumnos aprenderon como os sistemas físico-químicos eliminan os contaminantes sólidos e coloidales. Mostrouse como operar e determinar a eficacia dun sistema de coagulación-floculación, así como a efectividade de diferentes compostos químicos á hora de conseguir unha óptima separación dos contaminantes do auga.

Os alumnos utilizaron o equipo denominado “Ciclón” co fin de estudar a sedimentación de partículas en diferentes cámaras de sedimentación. Con este traballo aprenderon que o proceso de sedimentación está dominado pola velocidade de avance das partículas, que á súa vez depende de dous factores o caudal e a forma e dimensións do sedimentador. Estas dúas prácticas permitiulles adquirir e entender os conceptos teóricos que se atopan aplicados nos equipos a escala real nas plantas de augas residuais

“MATHEMATICS!: MATHEMATICAL SCENE INVESTIGATION”

O obxectivo principal desta actividade é transmitir ao alumnado o interese das Matemáticas, enfocándolas como unha ferramenta que resolve múltiples problemas da vida real. O problema fundamental que se trata é a creación dun modelo matemático que estime a evolución dunha poboación de mosquitos. Dita poboación está composta por mosquitos que transmiten o virus do zika e mosquitos modificados xenéticamente incapaces de transmitir tal enfermidade. O citado modelo séguese de nocións básicas de xenética, probabilidade e sucesións.

Trátase ademais doutros problemas como a lei de enfriamento de Newton, (ecuacións diferenciais sinxelas), os cifrados criptográficos de César e Vigenère, un problema relacionado con xogos das torres de Hanoi e algúns máis. Para iso foi necesario utilizar ordenadores.

Ademais da realización dos proxectos de investigación, o estudiantado tivo ocasión de escoitar os profesores da USC que explicaron temas do seu interese nas seguintes charlas:

PONENTE	TITULO CHARLA
Jorge Mira Pérez	Que distancia nos separa do firmamento?
Antonio Gómez Tato	Matemáticas en la vida real". Facultad de Matemáticas

Tamén participaron en actividades lúdico-deportivas, visitas guiadas ao patrimonio histórico da USC, Museo “Historia Natural” e visita a Fisterra.

OUTRAS ACTIVIDADES

“XXVII XORNADAS DE ORIENTACIÓN UNIVERSITARIA E PROFESIONAL DO CONCELLO DE A CORUÑA”

Organizada polo Servizo Municipal de Educación do Concello da Coruña do 1 ao 5 de Abril de 2019 celebráronse as xornadas de información e orientación ao alumnado de ensino medio, do centro da cidade e arredores nas que participou o profesorado da USC, que de seguido se indica para presentar as distintas titulacións que a nosa Universidade oferta

Charla Informativa da USC, Mª Teresa Flores Arias

ESTUDOS	PROFESORADO
Filosofía	F. Javier Barcía González
Optica e optometria	Carlos García Resúa
Traballo social	Lourdes Besada Agra
Física	José Manuel Sanchez de Santos
Física + Química	José Manuel Sanchez de Santos
Matemáticas	Rosana Rodríguez Lóez
Matemáticas + Física	Rosana Rodríguez Lóez
Enxeñaría Informática + Matemáticas	Rosana Rodríguez Lóez
Biotecnoloxía	Antonio Segura Iglesias
Enxeñaría agrícola e agroalimentaria	Francisco Javier Lopez Gonzalez
Enxeñaría forestal e do medio natural	Francisco Javier Lopez Gonzalez
Enxeñaría agrícola e agroalimentaria + Enxeñaría forestal e do medio natural	Francisco Javier Lopez Gonzalez
Historia	Fernando Pérez Rodríguez
Historia da arte	Fernando Pérez Rodríguez
Ciencias da cultura e difusión cultural	Gonzálo Francisco Fernández Suárez
Paisaxe	Cristina García Fontán
Medicina	José Carreira Villamor
Nutrición humana e dietetica	Jesús Casabiell Pintos
Pedagoxía	Lorena Casal Otero
Veterinaria	M ^a Izaskun Ibarguren Arizeta
Linguas e literaturas modernas	Susana Jiménez Placer
Filoloxía clásica	Susana Jiménez Placer
Comunicación audiovisual + Xornalismo	Carlos Toural Brán
Xornalismo	Carlos Toural Brán

ESTUDOS	PROFESORADO
Xeografía e ordenación do territorio	Miguel Pazos Otón
Odontoloxía	Jacobo Limeres Pose
Farmacía	María Paz García Martínez
Farmacía +Óptica	María Paz García Martínez
Enxeñaría procesos químicos industriais	Aida Jover Ramos
Ciencias políticas e da administración	Manuel María de Artaza Montero
Robótica	Roberto Iglesias Martínez
Psicoloxía	Santiago Galdo Álvarez

